

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kolek
2000,- Kč

V Českých Budějovicích dne 22.4.2014
čj. 65439/ENV/13, 1093/510/13
Sp. zn. 7 R 5/13 No

Rozhodnutí

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy II, se sídlem Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice, jako příslušný orgán státní správy podle § 4a odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, v platném znění, rozhodlo ve věci žádosti společnosti KERAMOST, a.s., se sídlem Žatecká 1899/25, Most, IČ 49901222, o stanovení průzkumného území Skalice podané dne 17.9.2013 takto:

Žádost společnosti KERAMOST, a.s., se sídlem Žatecká 1899/25, Most, IČ 49901222, se v souladu s ustanovením § 4a odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, v platném znění, o stanovení průzkumného území Skalice vymezeného následujícími souřadnicemi vrcholů:

	Y	X
1	735 881,00	1 131 157,00
2	735 564,00	1 131 325,00
3	735 217,00	1 131 688,00
4	735 504,00	1 132 071,00
5	735 932,00	1 132 257,00
6	736 141,00	1 132 194,00
7	736 643,00	1 131 829,00
8	736 645,00	1 131 635,00
9	736 083,00	1 131 200,00

s plošným rozsahem 993 684 m² v katastrálním území Skalice nad Lužnicí (katastrální území č. 747 891) a Třebiště (katastrální území č. 770 019), obec Skalice pro vyhledávání ložiska vyhrazeného nerostu – bentonit se podle § 4a odst. 6 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, v platném znění,

zamítá.

O d ů v o d n ě n í

Společnost KERAMOST, a.s., podala dne 17.9.2013 žádost o stanovení průzkumného území Skalice, na dobu do konce roku 2016, za účelem vyhledávání vyhrazeného nerostu – bentonitu.

Žádost byla zaslána odboru geologie Ministerstva životního prostředí, aby ověřil, zda se v navrhovaném průzkumném území nachází ložisko, které bylo nalezeno, resp. prozkoumáváno za prostředky ze státního rozpočtu, tj. zda se na postup ve správním řízení vztahuje ustanovení § 4a odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb., v platném znění. Podle sdělení odboru geologie ze dne 9.12.2013 se v ploše navrhovaného průzkumného území Skalice nenachází žádné evidované výhradní ložisko bentonitu. Na žádost se proto nevztahuje postup podle § 4a odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb. Dopisem č.j. 90658/ENV/14 1548/510/13 ze dne 12.12.2013 bylo oznámeno zahájení řízení dalším účastníkem řízení, obci Skalice a dotčeným orgánům státní správy. Současně bylo nařízeno za účelem projednání žádosti ústní jednání na den 7.1.2014. Zahájení správního řízení bylo na základě generální žádosti o poskytování informací ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, oznámeno také občanským sdružením. Žádné občanské sdružení neoznámilo svou účast ve správním řízení.

Před ústním jednáním bylo ministerstvu doručeno stanovisko Krajského úřadu – Jihočeský kraj, čj. KUJCK 1440/2014/OZZL ze dne 6.1.2014, ve kterém upozornil na přírodní památku Kozlov a na parcely č. 462 a 464 v k.ú. Třebiště s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin – zejména ohroženého druhu prstnatec májový. Městský úřad Soběslav uvedl při ústním jednání do protokolu, že ke stanovení průzkumného území Skalice nemá žádné připomínky.

Při ústním projednání, bylo doručeno vyjádření obce Skalice, kde obec uvedla, že na základě stanovisek občanů obce zastupitelstvo zásadně nesouhlasí se stanovením průzkumného území.

Dopisem č.j. 207/510/14, 10966/ENV/14 ze dne 14.2.2014 byla obec Skalice vyzvána, aby sdělila důvody pro svůj nesouhlas se stanovením průzkumného území. Dne 6.3.2014 bylo doručeno odůvodnění zamítavého stanoviska obce Skalice. Obec Skalice v něm uvádí, že povolením průzkumu a následné těžby dojde k zásahu do práva na příznivé životní prostředí založeného Listinou základních práv a svobod. Toto právo ve spojení s veřejnými zájmy ochrany životního prostředí, ochrany vod a ovzduší, s důrazem na ochranu zdrojů pitné vody, ochranu vod povrchových, ochranu krajinného rázu a ohrožené fauny a flory, chráněnými platnými předpisy, převyšuje zájem vyhledat a případně využít ložisko bentonitu. Rozšíření těžby bentonitu na nedaleké lokality Maršov a také skládky komunálního odpadu v k.ú. Želeč zvyšují ekologická rizika a zátěž pro životní prostředí obyvatel obce. Obec Skalice dále upozornila na archeologický průzkum v lokalitě, při němž byly nalezeny předměty ze 6. století př.n.l.

Dále obec uvedla, že podle schváleného územního plánu je v bezprostřední blízkosti vymezeného území schválená bytová výstavba, jejíž přípravné práce již byly započaty. Půda v zájmové oblasti patří do třídy ochrany zemědělského půdního fondu I. a II.

Obec se rovněž obává zachování přírodní památky Kozlov s výskytem mnoha chráněných rostlin a živočichů. Vyžádala si stanovisko Městského úřadu Soběslav, odboru životního prostředí, jako orgánu ochrany přírody a krajiny, které přiložila ke svému vyjádření. Městský úřad Soběslav se ztotožnil se závěry stanoviska, které pro obec Skalice zpracoval RNDr. Daniel Abazid, vedoucí Blatského muzea v Soběslavi, v tom, že průzkum a následná těžba může mít negativní dopad na biologicky cenné lokality, se kterými průzkumné území v západní části hraničí.

Obec dále tvrdí, že případnou těžbou by byla znehodnocena rekreační oblast Skalice a její okolí. V rámci spolupráce se sousedními obcemi je zpracován projekt celkového propojení cyklotras z oblastí lázeňské Třeboně a Bechyně, přičemž průzkum a případná těžba by tyto vazby narušily a došlo by ke znehodnocení cen nemovitostí.

Obec Skalice je členem Dobrovolného regionálního svazku obcí Soběslavsko. V příloze svého vyjádření obec zaslala stanovisko předsedy tohoto svazku obcí a dále nesouhlasná stanoviska obcí Roudná, Želeč, Ústrašice a Hlavatce.

Proti zahájení průzkumných prací a případné následné těžbě byla sepsána petice „Proti zahájení průzkumných vrtů a případné následné těžbě bentonitu a cihlářských jílu“,

adresovaná ministru životního prostředí, kterou podepsalo téměř 1000 osob, které „žijí a navštěvují dotčené území“. Kopii petice obec Skalice přiložila ke svému vyjádření.

Dne 20.3.2014 obec Skalice doručila doplnění vyjádření podaného dne 6.3.2014, ve kterém uvedla, že vymezením dalšího průzkumného území pro budoucí těžbu bentonitu a cihlářských surovin, vzhledem k rozsahu zájmového území a nízkým prognózám zásob, nejsou respektovány některé hlavní cíle Surovinové politiky a celkové pojetí snahy Evropského společenství o udržitelný rozvoj území. Průzkum je v rozporu se Státní surovinovou politikou neboť:

1) Došlo k výraznému snížení poptávky po výrobcích slévárenského průmyslu, což ovlivnilo těžbu bentonitu. Nynější nejčastější využití bentonitu nevyžaduje v budoucnu navyšování zásob této suroviny. Surovinová politika počítá se stabilizací současné spotřeby nebo dokonce s poklesem spotřeby bentonitů, což obec dokládá geologickými zásobami na všech ložiscích bentonitu a vývojem a bilancí těžby bentonitu, přičemž čerpala ze schválené Surovinové politiky a z návrhu surovinové politiky z června 2012.

2) Podle surovinové politiky došlo i k poklesu poptávky po cihlářských surovinách. Což obec opět doložila podklady ze Surovinové politiky. Podle schválené Surovinové politiky má průmysl stavebních hmot ve středním a dlouhodobém výhledu dostatečné rezervy, aniž by bylo potřeba je rozšiřovat.

3) Cílem surovinové politiky je zajištění udržitelného rozvoje území a nižší čerpání neobnovitelných zdrojů nerostných surovin.

Podle obce Skalice je průzkum také v rozporu se Státní politikou životního prostředí, neboť:

1) Stanovením průzkumného území a následným osvědčením ložiska nebudou respektovány její hlavní cíle a principy tj. udržitelné využívání přírody a krajiny s ohledem na všechny tři pilíře udržitelného rozvoje území.

2) Stanovením průzkumného území by podle názoru obce Skalice byl porušen princip prevence, princip předběžné opatrnosti a zejména princip nákladové efektivity. Náklady spojené s vyhledáváním, dobýváním a následnou rekultivací ložiska a samotná přeprava suroviny do zázemí zpracovatelského průmyslu představují neefektivní využívání ložiska a neopodstatněné degradování území negativními vlivy těžby.

3) Následně by byly porušeny její priority, kde je kladen důraz na ochranu a udržitelné využívání zdrojů, snižování úrovně znečištění ovzduší a zachování přírodních a krajinných hodnot území.

4) Dále obec Skalice upozornila na celkem sedm ustanovení Státní politiky životního prostředí, která podle jejího názoru budou v případě budoucího dobývání nejvíce dotčena.

Obec Skalice dále uvedla veřejné zájmy, které podle jejího názoru podstatně převyšují zájem na dalším průzkumu a následném využití ložiska. Obec tento zájem chápe spíše jako utilitární zájem na vytěžení a export suroviny.

K doplnění zamítavého stanoviska obec Skalice přiložila seminární práci na téma preventivního posouzení krajinného rázu, ve které byla pro analýzu krajinného rázu vybrána lokalita Třebiště – Skalice.

Následně ministerstvo oznámilo účastníkům řízení ukončení shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí a stanovilo jim lhůtu pro seznámení se s podklady a vyjádření. Po marném uplynutí lhůty přistoupilo k vydání rozhodnutí.

Při posuzování záměru provést geologický průzkum se správní orgán řídil § 4 a § 4a zákona č. 62/1988 Sb., v platném znění (dále jen geologického zákona), a dospěl k závěru, že žádost obsahuje všechny zákonné náležitosti a nebyl nalezen žádný právní důvod pro zamítnutí žádosti o stanovení průzkumného území podle § 4a odst. 5 geologického zákona.

Podle § 4a odst. 6 geologického zákona ministerstvo žádost o stanovení průzkumného území dále zamítne zejména v případě, že žádost je v rozporu se státní surovinovou politikou, státní politikou životního prostředí, zájmy obrany státu, zahraničními závazky státu nebo pokud další veřejný zájem převýší zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska.

Obec Skalice ve svém vyjádření ze dne 20.3.2014 tvrdí, že záměr je v rozporu se Surovinovou politikou v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů schválenou usnesením vlády dne 13.12.1999 pod č. 1311, když s ohledem na pokles spotřeby bentonitu i cihlářské suroviny a zajištění udržitelného rozvoje území, nejsou vymezením dalšího průzkumného území pro průzkum bentonitu respektovány její hlavní cíle.

Ministerstvo názor obce zcela odmítá, neboť má za to, že geologický průzkum je v souladu se schválenou surovinovou politikou, která deklaruje, že je účelné i do budoucna podporovat vyhledávání a průzkum ložisek nerostných surovin. Pouze na okraj, a to pouze z důvodu, že obec Skalice ve svém vyjádření odkazuje na návrh surovinové politiky, ministerstvo uvádí, že i v tomto návrhu je uvedeno, že ČR má zájem na zpřesňování znalostí o svém nerostném surovinovém potenciálu v plné šíři.

Podle § 4a odst. 6 geologického zákona se při rozhodování o stanovení průzkumného území posuzuje, zda je v rozporu se surovinovou politikou navrhovaný průzkum a nikoliv následná těžba, ke které směřuje své námítky obec Skalice.

Obec Skalice dále tvrdí, že průzkum je v rozporu s politikou životního prostředí. Ani v tomto případě ministerstvo s názorem obce nesouhlasí. Průzkum v rozsahu, jak je popsán v žádosti, tj. provedení několika vrtů na jádro a odběr vzorků k analýzám, nemá žádný vliv na jednotlivé složky životního prostředí. Námítky obce ve vztahu k politice životního prostředí se vesměs týkají případné těžby. Při rozhodování o stanovení průzkumného území se podle § 4a odst. 6 geologického zákona neposuzuje rozpor případné těžby s politikou životního prostředí, ale rozpor průzkumu s touto politikou. Průzkum ložiska bentonitu není v rozporu s politikou životního prostředí.

Průzkum ložiska bentonitu dále není v rozporu se zájmy obrany státu ani s jeho zahraničními závazky.

Ministerstvo dále zkoumalo, zda existuje další veřejný zájem, který převýší zájem na dalším průzkumu a následném využití ložiska.

Obec Skalice ve vyjádření ze dne 20.3.2014 uvedla veřejné zájmy, které podle jejího názoru podstatně převyšují zájem na průzkumu pro osvědčení ložiska, který chápe jako utilitární zájem na vytěžení a exportu nerostné suroviny.

Jako veřejný zájem označila mimo jiné únosné zatížení území, zachování ekologické stability a udržitelného rozvoje. Jedná se o obecné pojmy definované zákonem č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění. Tento zákon je rámcovou normou na ochranu životního prostředí, který stanoví, že přípustnou míru znečišťování životního prostředí určují zvláštní předpisy, a to v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí. Ochrana dalších veřejných zájmů uvedených obcí Skalice, tj. územní systém ekologické stability, odtokové poměry povrchových vod, stav podpovrchových vod, jakost a zdravotní nezávadnost podpovrchových vod, ochrana ovzduší a zdraví obyvatelstva je zajištěna zvláštními zákony, které obec ve svém vyjádření citovala, a které jsou subjekty povinny při své činnosti respektovat. Ministerstvo při svém rozhodování nemůže předjímat, že společnost, která v budoucnu bude provádět těžbu, nebude zákony na ochranu životního prostředí dodržovat.

Jako další veřejný zájem obec uvedla ochranu bonitně nejcennějších půd. Ochrana zemědělského půdního fondu je nesporně veřejným zájmem. Tvrzení obce o zařazení půd do bonitně nejcennějších půd I. a II. třídy však není pravdivé. S použitím údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách, které jsou součástí přílohy č.1. vyhlášky

MMR č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, a vyhlášky MŽP č. 48/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o stanovení tříd ochrany, ministerstvo zjistilo, že průzkumné území bylo navrženo na pozemcích, které byly zařazeny z velké části do III. a pouze na menší části do II. bonitní třídy. Pozemky zařazené do první bonitní třídy se v navrženém průzkumném území vyskytují ve zcela zanedbatelné míře při jeho severovýchodním okraji. Vzhledem k tomu, že i v případě těžby by se jednalo pouze o dočasný zábor zemědělské půdy, má ministerstvo za to, že veřejný zájem na ochraně zemědělské půdy sám o sobě nepřevyšuje zájem na průzkumu a následné těžbě.

Ministerstvo dále posuzovalo veřejný zájem na ochraně krajinného rázu, který deklaruje obec a dokládá jej studentskou prací. Průzkumné území bylo navrženo na zemědělsky obhospodařovaných pozemcích protnutých bezejmenným potokem a s několika ostrůvky rozptýlené zeleně. Oblast nepožívá statut zvýšené ochrany krajinného rázu, avšak, jak uvádí obec Skalice, v obci a jejím širokém okolí je rozsáhlá rekreační oblast, která navazuje na cyklotrasy vedoucí z oblasti lázeňských měst Třeboně a Bechyně. Případná těžba by pak znehodnotila atraktivnost oblasti.

Dalším veřejným zájmem, který je deklarován schváleným územním plánem, je územní rozvoj obce Skalice. Navržené průzkumné území mírně zasahuje do území, kde byla schválena bytová výstavba a podle sdělení obce již byly zahájeny přípravné práce pro výstavbu rodinných domů. Ačkoliv nelze předpokládat, že případná těžba by byla realizována až těsně u hranice zastavěného území obce Skalice, obava budoucích vlastníků nemovitostí v této části obce ze zhoršení podmínek pro bydlení je oprávněná.

Dalším veřejným zájmem, na který poukazuje obec Skalice a upozorňuje a něj i krajský úřad je ochrana přírody, a to zejména ochrana přírody v Přírodní památce Kozlov, která byla vyhlášena vyhláškou ONV Tábor dne 18.11.1990. Předmětem ochrany je vlhká kulturní louka s bohatým výskytem chráněných a ohrožených rostlinných druhů s mimořádně bohatým výskytem prstnatce májového. Přírodní památka Kozlov leží mimo navržené průzkumné území, avšak v těsné jeho blízkosti a, jak upozornil krajský úřad, ohrožený prstnatec májový se vyskytuje i na přilehlých parcelách, které jsou uvnitř průzkumného území. Případná těžba bentonitu by mohla mít výrazně negativní až devastující vliv na významné druhy rostlin, hub a bezobratlých v přírodní památce, jak také upozorňuje ve svém stanovisku ze dne 28.2.2014 Městský úřad Soběslav, odbor životního prostředí.

Veřejný zájem na dalším průzkumu a následné těžbě ložiska ministerstvo v posuzovaném případě hodnotí jako poměrně málo významný, když je mu známo, že žadatel v současné době těží bentonit v cca 6 km vzdáleném dobývacím prostoru Maršov, kde jsou i při několikanásobném zvýšení současného rozsahu těžby zásoby suroviny na více než 50 let. K tomu je nutné podotknout, že se jedná o méně kvalitní surovinu, která se využívá výhradně pro výrobu steliva pro domácí zvířata.

Ministerstvo po správním uvážení dospělo k závěru, že shora uvedené veřejné zájmy na ochraně krajinného rázu, na rozvoji bydlení a zejména na ochraně přírody deklarované obcí Skalice a dotčenými orgány státní správy společně převažují nad veřejným zájmem na provedení průzkumu a následném využití výhradního ložiska bentonitu v lokalitě Skalice, a proto v souladu s § 4a odst. 6 geologického zákona žádost o stanovení průzkumného území Skalice zamítlo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

V průběhu správního řízení byla ministři životního prostředí doručena petice „Proti zahájení průzkumných vrtů a případné následné těžbě bentonitu a cihlářských jílu“ podle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním. V souladu s dopisem ministra č.j. 18853/ENV/14 1044/M/14 ze dne 25.3.2014 ministerstvo petici posoudilo podle jejího obsahu a cíle, kterého má být peticí dosaženo. Vzhledem k tomu, že tímto rozhodnutím

byla žádost o stanovení průzkumného území zamítnuta, nepovažuje ministerstvo za potřebné se dále k petici vyjadřovat.

Řízení k vydání tohoto rozhodnutí podléhá podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění, správnímu poplatku 2.000,- Kč (položka 60 bod 2.a) sazebníku). Poplatek byl uhrazen formou kolkových zámečků.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat rozklad ministrovi životního prostředí ve lhůtě do 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, a to prostřednictvím odboru výkonu státní správy II MŽP, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice.

Otisk úředního razítka

Ing. Václav Osovský
ředitel
odboru výkonu státní správy II

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

- KERAMOST, a.s., Žatecká 1899/25, 434 30 Most
- Obec Skalice, Skalice 48, 392 01 Soběslav

Dotčené orgány státní správy:

- MěÚ Soběslav, odbor životního prostředí, náměstí Republiky 59/I, 392 01 Soběslav
- OBÚ pro území krajů Plzeňského a Jihočeského, Hřímálého 11, 301 00 Plzeň
- Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Na vědomí:

- MŽP, odbor geologie, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
- Česká geologická služba, Geofond, Kostelní 26, 170 00 Praha 7